

Styrket praktiksamarbejde på socialrådgiveruddannelsen

Papirets formål

Dette er et forståelsespapir, der skal give et fælles udgangspunkt for en lokal dialog og et tæt samarbejde mellem uddannelsessteder og praktiksteder om gensidigt at sikre, at kvaliteten i praktikken er høj, og at studerende på uddannelsen til socialrådgiver får det bedst mulige læringsudbytte af praktikken og uddannelsens samlede elementer.

Forståelsespapiret er et kulturelt og værdimæssigt grundlag for både uddannelsesinstitutioner og praktiksteder, der kan sætte retning for den gode praktik samt beskrive væsentlige elementer herfor med henblik på at understøtte en stærk praktik på tværs af uddannelsesinstitutioner og praktiksteder.

Baggrund

Det fremgår af den politiske aftale om reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne af 26. marts 2025, at praktikforløbene på professionsbacheloruddannelserne skal forbedres, så de studerende i højere grad oplever trygge og lærerige praktikforløb. Det skal bl.a. ske gennem et styrket samarbejde mellem praktiksteder og uddannelsesinstitutioner, en styrket kobling mellem teori og praksis i uddannelserne samt mere støtte og vejledning til de studerende i praktikperioderne. Det fremgår ligeledes af aftalen, at praktikstederne i regioner og kommuner spiller en vigtig rolle som meduddannere af professionsbachelorstuderende på velfærdsområderne og derfor også i forhold til et kvalitetsløft af praktikken.

Der vil med den nye bekendtgørelse for socialrådgiveruddannelsen være to praktikforløb på uddannelsen. Én praktik på 5 ECTS (ca. 3 uger) på 2. semester og én praktik på 25 ECTS (ca. 17 uger), der ligger på 4. eller 5. semester.

Af den nationale studieordning fremgår om praktik 1:

Indhold		
Praktik 1 giver den studerende mulighed for at møde socialrådgiverprofessionens praksis og udvikle en grundlæggende forståelse af professionsudøvelse i en konkret organisatorisk sammenhæng. Praktikken introducerer den studerende til socialfaglige problemstillinger og arbejdsopgaver, som de udfolder sig i hverdagen på praktikstedet. Gennem deltagelse i praksisfællesskaber og refleksion over egen rolle får den studerende erfaring med socialfaglige arbejdsgange og opbygger begyndende forståelse for professionens arbejdsområder, metoder og samarbejdsrelationer.		
Viden	Færdigheder	Kompetencer
<i>Den studerende kan</i> • redegøre for formål og styring i offentlige, private eller civile organisationer • redegøre for socialrådgiverens rolle, funktion og opgaver i praktikorganisationen	<i>Den studerende kan</i> • observere og beskrive socialrådgiverens arbejde i praktikinstitutionen • indgå selvstændigt i professionelle relationer og i arbejdsfællesskabet med kolleger	<i>Den studerende kan</i> • tage ansvar for og reflektere over egen læring i praksis

Af den nationale studieordning fremgår om praktik 2:

Indhold
Praktik 2 giver den studerende indsigt i praktikinstitutionens formål, etiske grundlag, indsatser, metoder, rammer og samarbejdspartnere. Praktikken styrker den studerendes evne til selvstændigt at varetage socialfaglige opgaver i praksis. Den studerende omsætter viden fra uddannelsens første semestre i konkrete

socialfaglige opgaver og indsatser og arbejder med stigende selvstændighed. Praktikken understøtter udviklingen af faglige vurderinger, professionel kommunikation og refleksion over egen rolle, læring og udvikling som kommende socialrådgiver.

Viden	Færdigheder	Kompetencer
<i>Den studerende kan</i> • redegøre for praktikinstitutionens formål og etiske grundlag • redegøre for praktikinstitutionens indsatser, metoder og redskaber • redegøre for praktikinstitutionens rammer og samarbejdspartnere	<i>Den studerende kan</i> • anvende viden fra uddannelsens første tre semestre til at forstå og begrunde socialfaglige vurderinger og handlinger i praktikinstitutionens kontekst, i afgrænsede borgerforløb eller opgaver • udføre centrale socialfaglige opgaver som kommende socialrådgiver inden for praktikinstitutionens handlerum • reflektere over den professionelle rolle i relation til borgeren	<i>Den studerende kan</i> • agere professionelt som socialrådgiver inden for praktikinstitutionens handlerum • reflektere over egen og praktikinstitutionens professionelle kommunikation med borgere • identificere og reflektere over egne læringsbehov og egen udvikling i relation til socialrådgiverprofessionen

Hvad er en god praktik

Det fælles mål for en praktik af høj kvalitet på socialrådgiveruddannelsen er at skabe trygge, lærerige og fagligt dannende og udviklende praktikforløb, der styrker de studerendes faglige udvikling, samt at den socialrådgiverstuderende i praktikken får mulighed for at opøve og styrke de konkrete grundlæggende socialfaglige kompetencer.

Fra evalueringer af praktikforløb blandt studerende på en række professionsbacheloruddannelser, herunder socialrådgiveruddannelsen¹, ved vi, at det øger de studerendes vurdering af en god praktik, når en række elementer er til stede. Det handler bl.a. om at blive taget godt imod, at blive inviteret ind i faglig dialog og om at arbejde med fagligt udfordrende opgaver. Evalueringerne viser også, at overgange mellem undervisning og praktik kan være vanskelige for de studerende, og at det er vigtigt med et stærkt samarbejde mellem uddannelsesinstitution og praktiksted, hvor både studerende og praktikvejledere er klædt godt på til opgaven.

Endelig spiller vejledningen en væsentlig rolle for de studerendes udbytte af praktikken. Ifølge Danmarks Evalueringsinstituts rapport "Oplevelsen af praktik på uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver" (2023) har det fx betydning for kvaliteten af vejledningen, at den enkelte vejleder kender læringsmål og er tilgængelig for sparring og feedback. God vejledning handler ikke kun om vejledningskompetencer, men også om, at der er organisatorisk opbakning til uddannelsesopgaven på praktikstedet². En sådan organisatorisk opbakning kan se forskellig ud afhængig af konteksten på arbejdspladsen, men handler grundlæggende om, at uddannelsesopgaven ikke kun er en individuel opgave, men en vigtig opgave for hele praktikstedet.

Hvad forudsætter en høj kvalitet i praktikken

Uddannelsesinstitutioner og praktiksteder er fælles om, i et tæt samarbejde, at sikre de studerendes læring under praktikkerne, som en del af den samlede uddannelse, både generelt og i situationer, hvor der opstår problemer. Under praktikforløbene er praktikstederne meduddannere, hvilket indebærer at de – ligesom og

¹ Kilde: Strategisk partnerskab om uddannelse (SPU) udgiver årligt en statusrapport på praktik. 2025-rapporten bygger på evalueringer fra godt 30.000 studerende og 8.000 praktikvejledere på tværs af en række professionsbacheloruddannelser, herunder uddannelsen til socialrådgiver, samt elever på pædagogisk assistentuddannelse og social- og sundhedshjælper i region og kommuner i Region Hovedstaden. Se www.kp.dk/spu (særskilte data for socialrådgiver kan findes i "Bilag 1: Resultater opdelt på uddannelsesområder"). Når socialrådgiverstuderende evaluerer deres praktikforløb, er det de samme elementer, de vurderer vigtige for deres udbytte af praktikforløbet, som på alle andre uddannelser.

² Kilde: Strategisk Partnerskab om Uddannelse, www.kp.dk/spu.

sammen med uddannelsesinstitutionerne – i kraft af deres opgave, rolle og rammesætning af læringssituationen, understøtter de studerendes uddannelse og faglige dannelse.

En god praktik af høj kvalitet forudsætter et stærkt samarbejde mellem praktiksteder og uddannelsesinstitutioner, en tæt kobling mellem teori og praksis i uddannelsen, herunder i praktikken, samt gode rammer i praktikkerne, herunder kvalificeret støtte og vejledning til de studerende. Et tæt samarbejde om at sikre de studerendes læring i praktikken gennem en høj kvalitet, kan bl.a. indebære:

- At der gennem dialog, samarbejde og udvikling opstår gensidig indsigt i rammer og praksis på hhv. uddannelsesinstitution og praktiksted, så man i fællesskab kan sikre sammenhæng og progression før, under og efter praktikken.
- At der er en tydelig og fælles forståelse af rollefordelingen mellem praktiksted og uddannelsesinstitution i forhold til praktikken og en fast systematik omkring opgaveløsningen i relation hertil.
- At uddannelsesinstitutionen forbereder de studerende på formål, mål og rammer for praktikken, herunder på at indgå på en arbejdsplads og i et arbejdsfællesskab.
- At der er en tæt dialog mellem uddannelsesinstitution, praktiksted og studerende om formål og læringsmål for praktikken. De studerende skal lave en praktikplan, der definerer egne mål for læring i praktikken, og praktikstedet skal kunne se sig selv i denne praktikplan.
- At praktikstedet sørger for en god modtagelse og introduktion til den studerende samt for rammer, som understøtter den studerendes læring under praktikken.
- At uddannelsesinstitutionen er tæt på praktikstederne undervejs i praktikkerne, så der er et tæt samarbejde om de studerendes læring og uddannelse både generelt og i forhold til evt. udfordringer, fx med fremskudte aktiviteter på praktikstederne.
- At uddannelsesinstitutionerne inddrager praktikstedets udtalelse om den studerendes styrker og udviklingspunkter i det videre uddannelsesforløb, herunder at praktikvejleder om muligt deltager som eksaminator ved eksamen i praktik.
- At der følges op på de studerendes viden og erfaringer fra praktikken i undervisningen efter praktikkerne, så den nye viden fra praksis kobles til og integreres i uddannelsen.

Notatets status og formidling

Dette notat har karakter af et forståelsespapir mellem Danske Professionshøjskoler, Aalborg Universitet, KL, Dansk Socialrådgiverforening, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende og Dansk Magisterforening.

Notatet er tilgængeligt for alle med interesse og vil komme til at fremgå af uddannelsesinstitutionernes hjemmesider.

Notatet genbesøges, hvis der kommer ændring er i rammerne for praktikken på socialrådgiveruddannelsen.

Sammenslutningen af Danske
Socialrådgiverstuderende

Dansk Socialrådgiverforening

